

СТАНОВИЩЕ

от

доц. д-р З. Барболова – Секция за етнолингвистика при ИБЕ, БАН

за

дисертационния труд *Ономастиката на българските селища в северната част на Молдовския (Горния) Буджак*

на докторанта **Димитър Радев Маринов**,

представен за публична защита с цел получаване на научната и образователна степен „Доктор по филология”

Като един от изследователите на българските диалекти в Бесарабия, приветствам всяко изследване, свързано с историята, културата и езика на българите в този район и изобщо в диаспорите. Преди всичко тези научни трудове ни показват, че двеста години не са достатъчни за асимилацията на една компактна народностна общност в обкръжението на друга или други такива, дори ако те са родствени. По силата на традициите и предаваните от поколение на поколение спомени за прародината се съхранява самосъзнанието и езика – основният белег на народността. От друга страна те пазят съществени архаични факти, важни за историята на езика и културата. Затова тези изследвания имат особено значение не само за българистиката, но и за славистиката като цяло.

В групата на тези изследвания се отнася и дисертационната работа *Ономастиката на българските селища в северната част на Молдовския (Горния) Буджак* на Д. Р. Маринов. Тя е последната от поредицата ономастични изследвания на българите в Буджака. В нея авторът представя неизследваната до сега ономастика в района с българско население в Молдова на север от географската граница Комрат – Бендер. Трудът впечатлява със своя обем и най-вече с изключително богатия ономастичен материал от 41 селища с над 20-25 % българско население. Видно е, че докторантът е вложил много усилия още при събирането на езиковия материал и обработката му. Прецизно събран, класифициран и анализиран, той дава една ярка представа за номинационни модели в езика на българите в част от Бесарабската диаспора, които съвпадат с тези на днешните българи в метрополията. Материалът показва, че преди двеста години българите са използвали същите начини за номинация. От друга страна в продължение на два века живеещите тук българи са в обкръжението на няколко активно действащи езика – румънски (официален език в Молдова), руски (до неотдавна официален език в бившия СССР, в чиито граници се включваше и Молдова), гагаузки – един от основните езици в района и др. В тази българска диаспора има смесени селища, в които се говорят по повече от 5 езика, а някои българи знаят по повече от три. При тази ситуация е невъзможно да се избегне интерференцията, явление, което авторът добре е уловил и описал. Всичко това прави труда интересен, а компетентното описание и представяне на ономастичния материал му придава научно издържан облик.

Трябва да се подчертае, че докторантът се е справил добре с теренната работа при събирането на ономастичния материал. При това той не се е задоволил само с това, а е търсил и исторически данни за всяко селище. Дори се е опитал да установи от кои български селища са се преселили в Буджака предците на днешните им жители. От друга страна този труд показва, че към усета си на изследовател, авторът е прибавил

много знания и умения за анализиране и систематизиране на ономастичния материал. Едно потвърждение за това е, че блестящо се е справил с етимологията на онимите – най-трудната част в този тип проучвания. Владенето на руски и румънски значително му е помогнала при етимологизирането. Прекрасно се справя и с терминологията в областта на ономастиката. Представя и най-характерните особености на говорите в района. Дисертантът се опира на значително количество научна литература по темата, която правилно използва, цитира и отбелязва.

Научната състоятелност на дисертанта е видна още в издадената му вече монография на същата тема „Селища с българско население в Северния Буджак” (2013, В. Търново: „Знак ’ 94”) и в публикуваните му статии, които отговарят на всички научни изисквания. Те добре показват наличие на научен интерес у докторанта, както и умения да анализира и систематизира езиков материал.

Както в повечето научни работи и тук има някои спорни интерпретации, дребни неточности и недоглеждания. Това е нормално при наличието на толкова обилен материал и не омаловажава значимостта на труда. Това ми дава основание да подкрепя тази дисертационната работа и да гласувам с „да” за присъждането на научната и образователна степен „доктор по филология” на докторанта Димитър Р. Маринов.

25 юли 2013 г.
гр. София

С уважение: